

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ НА ОБЩИНА СТРУМИНИ В ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА ПРИОБЩАВАНЕ НА БЪЛГАРСКИТЕ ГРАЖДАНИ ОТ РОМСКИ ПРОИЗХОД И ДРУГИ ГРАЖДАНИ В УЯЗВИМО СОЦИАЛНО ПОЛОЖЕНИЕ, ЖИВЕЕЩИ В СХОДНА НА РОМИТЕ СИТУАЦИЯ 2021 – 2023

/ Приет с Решение №275 от Протокол №34/28.02.2022 год. на ОбС Струмяни /

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

І.ВЪВЕДЕНИЕ

Проектът на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030), беше публикуван на портала за обществени консултации през месец декември 2020 година за обществено обсъждане до 31 януари 2021 г. Във връзка с дадената възможност за изразяване на становища и предложения от всички заинтересовани страни, както и в изпълнение на заповед № Р-32 от 5.03.2021 г. на заместник-председателя и председател на Националния съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси Томислав Дончев, Междуправителствена експертна работна група с участието на представители на институции и граждански организации, подготви проект на Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030. Работната група има за основа на своята дейност вариант на стратегията, с отразени бележки от обществените консултации към 31 януари 2021 г. Приключването на новото обществено обсъждане е обявено за 12.04.2021 г., а самата стратегия се приема от Министерския съвет на Република България и представлява по своята същност рамков документ, който задава насоките за изпълнение на политиките за социално - икономическо приобщаване и участие на ромите в различните сфери на общественоеикономическия и обществен живот в страната ни. Към момента на разработване на Настоящия План за действие на община Струмьяни в изпълнение на Областната стратегия за приобщаване на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация за периода 2021-2023 година, наричан по-нататък План за действие, няма гласувана Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021-2030).

Настоящият План за действие, е неразделна част от Стратегията на област Благоевград за равенство, приобщаване и участие на ромите в изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите /2021-2030/. Плана за действие цели да систематизира и планира работата на община Струмьяни за пълноценна интеграция на малцинствата, за формирането на активно и отговорно гражданско общество на общината. Той е резултат от съвместните усилия и партньорството между общинската администрация, институции в областта на социалните услуги, образованието, заетостта и полицията, здравни медиатори и ромската общност.

Планът е съобразен с изискванията на нормативните актове, регламентиращи предоставянето на различните видове услуги, децентрализацията при управлението и финансирането им и се основава на приоритетите и насоките в областта на политиката на държавата в тази област.

Настоящият План за действие има за цел да анализира и идентифицира предпоставките и да планира дейностите, в изпълнение на интеграционната политика, насочена към българските граждани от ромски произход и други уязвими групи, живеещи в сходна ситуация и с това да подпомогне развитието на Община Струмьяни. В практическата си реализация Плана за действие ще бъде прилаган на база равнопоставеност и равна отговорност, т.е. оказване на помощ не само на ромската етническа група и други групи в неравностойно социално положение, но и на всички български граждани като цяло, които имат потребност от определена помощ и съдействие при решаване на проблеми.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Изпълнението му е насочено към:

- Подобряване адаптивността и качеството на живот на целевите групи, нуждаещи се от социална подкрепа;
- Преодоляване на изолацията и интегрирането в обществото на хората от маргинализираните групи;
- Мотивиране и стимулиране на хората в риск да се справят с проблемите си;
- Активизиране на гражданското общество за толерантност, съпричастност и социалност към хората в неравностойно положение.

Реализирането на общинската политика за интегриране на маргинализираните групи е непрекъснат процес, инструмент за хармонизиране на местните инициативи с държавните изисквания, възможностите на местната власт и потребностите на жителите на общината, с цел подобряване благосъстоянието на тези групи и евентуално намаляването им в бъдеще.

В разработването на плана за действие взеха участие, съгласно заповед №3- 225/14.06.2021 г. на Кмета на община Струмяни, общински оперативен екип в състав:

Ръководител на общинския оперативен екип - Фиданка Котева – Зам. кмет по „ХД“ на община Струмяни

и членове:

1. Иван Секулов – Секретар на община Струмяни
2. Дияна Гегова – Председател на общински съвет Струмяни
3. Стоица Котева – „мл. експерт“ в Дирекция „МПОСООСФСТРЗО“ в отдел „Хуманитарни дейности“ към Общинска администрация Струмяни
4. Миглена Котева – Димитрова - „мл. експерт“ в Дирекция „МПОСООСФСТРЗО“ в отдел „Хуманитарни дейности“ към Общинска администрация Струмяни
5. Диана Петкова – Секретар на МКБППМН към община Струмяни
6. Кирчо Димев – представител на местната уязвима група
7. Стефка Стоичкова – здравен медиатор в община Струмяни
8. Росица Пенчева – здравен медиатор в община Струмяни
9. Албена Комитова – „ст. инспектор“ в Дирекция „МПОСООСФСТРЗО“ към Общинска администрация Струмяни
10. Василка Драчева – Управител на ЦСРИ-Струмяни
11. Катерина Николова – Главен социален работник в отдел „Закрила на детето при Дирекция „Социално подпомагане“ - гр. Сандански
12. Силвия Милушева – главен експерт в Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Сандански
13. Мария Манушева – инспектор Детска педагогическа стая при РУ-гр. Сандански
14. Анита Митрева – Директор на ДГ „Патиланци“ – с. Микрево

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

15. Людмила Маникатова - Представител на СУ „Св. П. Хилендарски“ – с. Микрево

При разработване на плана е взета предвид следната нормативна база:

- Конституцията на Република България;
- Закон за защита от дискриминация;
- Преброяване на населението от 2011 г. – НСИ;
- План за действие на ЕС за борба с расизма за периода 2020-2025 г.;
- Проект на Национална Стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите /2021-2030 г./

Основните приоритети на плана за действие на българските граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация са:

- образованието
- здравеопазване
- жилищни условия
- заетост
- върховенство на закона и недискриминация
- култура и медии

Планът за действие е разработен като отворен документ, който може да се актуализира, допълва и променя съобразно реалната обстановка в община Струмьяни.

II. Анализ на ситуацията в общината

1. Анализ на ситуацията в община Струмьяни

1.1. Население.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Община Струмьяни се намира в западната част на област Благоевград и с площта си от 355,19 км² представлява 5,51% от територията на областта. Община Струмьяни обхваща части от поречието на Средна Струма, западните склонове на Пирин и източните склонове на Малешевска планина. На територията на общината се намират 21 населени места: село Струмьяни, село Илинденци, село Каменица, село Клепало, село Микрево, село Драката, село Вракуповица, село Палат, село Никудин, село Велювец, село Цапарево, село Кърпелево, село Добри Лаки, село Гореме, село Раздол, село Колибите, село Махалата, село Горна Рибница, село Горна Крушица, село Игралище и село Седелец.

Община Струмьяни е с население по постоянен адрес към 15.08.2021 г. от 5 183 жители по данни от ГД ГРАО.

Възрастовата структура на населението на общината показва по - висок дял на възрастното население и по-нисък относителен дял на младите контингенти (до 18г.).

На територията на община Струмьяни се забелязва трайна тенденция към намаляване на населението. Причините са: застаряващо население, отрицателен естествен прираст, породен от намаляваща раждаемост и миграция на младите хора в по-големите градове и в чужбина.

1.2. Етно-демографска характеристика

По данни на проведеното през 2011 г. преброяването на населението в община Струмьяни живеят 5 778 души от които 124 се самоопределят като роми. В таблицата по-долу са посочени данни за етническата принадлежност на населението към 2011 г. в общината.

	Численост	Дял (в %)
Общо	5 778	100.00
<u>Българи</u>	4 399	76.13
<u>Турци</u>	9	0.16
<u>Цигани</u>	124	2.15
Други	90	1.56
Не се самоопределят	8	0.14
Не отговорили	1148	19.87

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Данните от преброяването на населението и жилищния фонд на Република България 2011 г. по отношение на етническата принадлежност са непълни, тъй като Конституцията на Република България, вътрешното законодателство и ратифицираните от страната ни международни документи гарантират право на всеки гражданин за самоопределяне, т.е. преброяваните лица сами определят етническата си принадлежност и се самоопределят като българи, което произтича от правото на лицето само да определи етническата си принадлежност или да не посочи такава.

Действителният им брой в община Струмияни е труден за установяване, както поради вътрешното разнообразие в тяхната общност, така и поради факта, че част от хората, които околните хора наричат „роми“ или „цигани“, се определят като етнически българи или етнически турци и също не променят постоянния и настоящия си адрес да бъдат на територията на общината в която живеят. Практически както в цялата страна, така и в нашата община, през последните десетилетия се наблюдава увеличение на ромите, в т.ч. високата раждаемост и на притока им от други населени места.

Трябва да се има предвид и факта, че извън преброяването на населението, данни по етнически признак не се събират. Данните, с които разполагат институциите са въз основа на доброволно самоопределяне на лицата. Има и отделни случаи, в които за нуждите на изпълнение на дадени проекти, програма и др. се събира доброволно информация по етнически признак.

На територията на община Струмияни компактно ромско население е съсредоточено в кв. „Нова Махала“, с. Микрево, с. Струмияни, с. Илинденци, с. Добри Лаки и с. Никудин и по неофициална информация събрана от здравните медиатори, работещи на територията на общината, от лица, определили се доброволно като роми по етнически признак в община Струмияни, те наброяват около 930 души.

2. Анализ на състоянието на български граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация по приоритетни области.

Преглед по приоритети на целевата група, за която е предназначен анализа, а именно български граждани от ромски произход и други граждани в уязвимо социално положение, живеещи в сходна на ромите ситуация.

2.1. Приоритет образование

Анализ:

На територията на община Струмияни има едно функциониращо училище - СУ „Св. П. Хилендарски“, с. Микрево и една детска градина - ДГ „Патиланци“, с. Микрево с две групи на друг адрес в село Илинденци и село Струмияни.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

2.1.1. ДГ „Патиланци“, с. Микрево

В детската градина в община Струмьяни има седем групи, от които една е яслена група и две са разно-възрастови групи. В детската градина към 31.05.2021 г. са записани 164 деца, от които 108 са от ромски произход, което прави 66% от записаните деца. Всички деца в задължителна предучилищна възраст са обхванати.

Социалният модел на ромското население, създава много големи трудности за адаптацията на деца от ромски произход в детското заведение. Големият брой безпричинни отсъствия и неангажираността на родителите, които не оказват необходимата подкрепа и стимулиране на подрастващите са една от причините те да тръгват на училище без да говорят добре официалния български език и без да са усвоили основните знания и умения, необходими за справяне в учебния процес.

С участието на ДГ „Патиланци“ в проект BG05M2OP001-3.005-0004 "Активно приобщаване в системата на предучилищното образование" по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж“, на децата се дава възможност да развиват способностите си, като по този начин се повишава мотивацията им за учене чрез дейности, развиващи специфични знания, умения и компетентности. Включването на децата от ромски произход в допълнителни дейности е възможност да се разнообрази ежедневието им с интересни дейности за мотивиране и задържане в детската градина и постигане на позитивна среда. Чрез групите за образователни затруднения, за децата се осигуряват учебни помагала и учебно - технически пособия, за по – лесното усвояване на учебното съдържание. Едновременно с това, екипът на детската градина им показва загриженост и заедно създават по - благоприятна среда за развитие на индивидуалните им заложби и формиране на толерантност сред останалите към различната култура.

Детска градина „Патиланци“ осигурява приобщаващо образование и подкрепа за личностно развитие на всяко дете, за премахване на пречките пред ученето и научаването, съобразени с индивидуалните, възрастовите и социалните му промени и потребности, съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчиците на социални услуги.

От учителите и от други педагогически специалисти – логопед, в детската градина се предоставя общата подкрепа за личностно развитие. Обща подкрепа се осигурява при необходимост и при установяване на затруднения във: физическото развитие, познавателното развитие, езиковото развитие, социалното развитие, сензорно развитие, емоционално развитие, творческо развитие, обучителни затруднения спрямо децата от същата възрастова група, наличие на рискови фактори в средата на детето, хронично заболяване, обучителни затруднения, изяви дарби в изкуствата и спорта и обща подкрепа на деца, които не владеят български език. От месец ноември 2020 г. в ДГ „Патиланци“ са създадени 7 групи по осигуряване на обща подкрепа, чрез допълнителни модули по Български език с деца от уязвими групи и 4 клуба по осигуряване на обща подкрепа, чрез занимания по интереси.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

2.1.2. Средно училище „Св. П. Хилендарски“ – с. Микрево

В единственото функциониращо училище на територията на общината - СУ „Св. П. Хилендарски“ – с. Микрево през учебната 2020/2021 г. се обучават 357 ученика в 19 паралелки и 12 деца в една подготвителна група, които са пет- и шест- годишни. От общия брой на обучаващите се в училището 321 е броят на учениците от ромски произход, което е 87%.

За съжаление в последните години се наблюдава отказ от страна на родителите от българския етнос да записват децата си в СУ „Св. П. Хилендарски“, с. Микрево и така се формират почти изцяло паралелки от ромски етнос. В началния етап броя на учениците от малцинствен произход е по-малък, отколкото в прогимназиалния и гимназиалния.

Материалната база на училището е много добра, функционална и оборудвана с необходимото за осъществяване на адекватен учебен процес спрямо нуждите и потребностите на учениците обучаващи се в него. Персоналът се състои от квалифицирани учители и други специалисти /педагогически съветник, ресурсен учител/, които продължават непрекъснато да се развиват и квалифицират, за да разширяват своите компетенции. Въпреки тези условия, които се предлагат в единственото на територията на общината училище - добрата база, обучените кадри, участието в проекти и др., те не се явяват предпоставка за пълноценното и абсолютно задържане в училище на всички ученици. Поради различни причини и някои рискови фактори, като: нисък жизнен стандарт и социален статус, непълни семейства, особености на семейната среда, индивидуални характеристики на децата и учениците, липсата на мотивация за обучение, както при децата, така и при родителите, традиции и други мултикултурни особености са едни от факторите, поради които не могат да бъдат задържани част от учениците в училище и същите са застрашени от отпадане. Такива деца са предимно от ромски произход.

Отчитайки актуалността на проблема и влиянието на семейството и средата като рискови фактори, в училище се реализират дейности за намаляване на броя на отсъствията, за преждевременното напускане на училище.

СУ „Св. Паисий Хилендарски“ с. Микрево е в процес на изпълнение на следните проекти:

1. Проект „Да бъдем заедно чрез митове и легенди”-”Let’s MYTH together!
2. Проект “Връзки между различните учебни предмети – Ние се справихме” по Програма „ЕРАЗЪМ+” ;
3. Проект „Ние се забавляваме“ по Програма „ЕРАЗЪМ +“;
4. Сформиране на седем групи за допълнително обучение по БЕЛ по Проект „Подкрепа за успех“;
5. Участие в проект „Активно приобщаване“ с допълнително обучение по БЕЛ на децата от подготвителната група в училище;

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

6. Проект „Образование за утрешния ден“;

7. НП „Иновации в действие“;

8. Сформирани шест групи на Занимания по интереси - „Чудеса от нашите ръце“, „Забавна математика“, „Опознай родния край“, „Веселите музиканти“, „Занимателна математика“, „Здравословен начин на живот и хигиенни норми“.

В СУ „Св. Паисий Хилендарски“ с. Микрево, се осъществяват и други дейности, които целят набирането и задържането на учениците в училище. На децата и учениците, които са в риск от отпадане, често се предоставя възможност за включване в спортни мероприятия, участват в спортните клубове, които се предлагат на територията на общината, биват включвани в различни дейности и инициативи свързани с международни дни и празници, общински и училищни конкурси, празници и представления.

В структурата на училището са налични действащи екипи и комисии, които имат пряко отношение в процеса на задържане на учениците, както и в превенцията на отпадане от училище, поради различни рискови фактори. Такива са: УКБППМН в СУ „Св. Паисий Хилендарски“ - към МКБППМН към община Струмьяни, ЕПЛР, участие вземат и Ученическият парламент, Училищен координационен съвет за противодействие на тормоза и насилието в институциите в системата на предучилищното и училищно образование и много други, които имат утвърдени програми за работа, със заложен цели и задачи, както и различни превантивни дейности, инициативи и мероприятия, които да бъдат осъществявани през учебната година.

Училищните власти също предприемат действия и мерки, съобразно всеки конкретен случай. Извършват се посещения на адрес, насрочват се срещи в училище, насочват се ученици за провеждане на индивидуална работа, която цели повишаване на мотивацията и желанието за редовно посещение в училище, идентифицират се проблемите и рисковете, проучват се интересите на учениците и се оказва нужното съдействие за социализация и интеграция. Правят се опити да бъдат привлечени родителите и да участват в училищния живот, като бъдат по-активни и отговорни в осъществяването на този процес. Търси се постоянен контакт с родители, настойници или други лица полагащи грижи за деца и ученици. Оказва се подкрепа и съдействие на ученици от социално слаби семейства, когато това се явява предпоставка за нередовно посещение в училище и има риск от отпадане. Когато са изчерпани всички възможности по отношение на децата, непосещаващи редовно училище биват налагани и санкции съобразно действащото законодателство и нормативни документи в системата на училищното образование.

Спазват се всички необходими мерки и процедури за задържане на учениците в училище, които не винаги дават резултат, поради независещи от институциите обстоятелства. Контактът и координирането на действията между институциите е постоянен.

В училището има назначен на трудов договор един образователен медиатор. Образователният медиатор е посредник между училището и родителската общност, връзката между учителите и родителите на учениците. Той организира и осъществява дейности,

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

осигуряващи редовно посещение на училище и пълноценно участие на учениците в образователния процес, както и предоставя услуги за включване на родителите и местните общности в образователния и социален живот на учениците от училището.

2.1.3. МКБППМН към община Струмяни

Дейността на МКБППМН е регламентирана в чл. 10 от Закона за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Местната комисия организира и координира социално-превантивната дейност на територията на общината, като работи съвместно с органите, имащи отношение към закрилата и защитата на малолетни и непълнолетни. Организирането и координирането на социално-превантивната дейност, предотвратяването и ограничаването на действието на криминогенните фактори са основни функции и задачи на МКБППМН. Към МКБППМН при община Струмяни през 2021г. са назначени 5 /пет/ обществени възпитатели. Тяхната ангажираност се изразява в:

1. Консултативна и корекционно-възпитателна дейност за успешно преодоляване проблемите при проблемни деца.
2. Провеждане на актуални мероприятия с цел превенция на зависимостите при подрастващото поколение.
3. Диагностични дейности на ученици с проблемни семейства. /Необразовани, за които образованието не е необходимо./

3.1. Механизъм за обхват

Във връзка с Постановление № 100 от 08.07.2018г., изм. и доп. на 18.10.2019г. на Министерски съвет за създаване и функциониране на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяването на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителната училищна и предучилищна възраст в община Струмяни е сформиран един екип за обхват. В екипа участват представител на Регионалното управление на образованието - Благоевград, общинска администрация Струмяни, Дирекция „Социално подпомагане“, МВР, училище и детска градина.

Екипът, реализира дейности по обхващане, задържане и записване в образователната система на идентифицирани деца в задължителна предучилищна и училищна възраст, отпаднали от училище, както и деца и ученици в риск от отпадане.

Със заповед на кмета на община Струмяни бе определен служител от общинска администрация по администриране на Информационната система за реализация на механизма /ИСМР/, който извършва необходимите действия по проверка и актуализиране на адресните регистрации на незаписаните и отпадналите деца и ученици от образователните институции и обработка на данните на ученици в риск, подадени от директорите на образователните институции.

Цел: Осигуряване на качествено и приобщаващо образование за уязвимите групи в образователните институции

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Дейности:

- Гарантиране на право на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на български граждани от ромски произход в образователните институции;
- Повишаване качеството на образованието в детските гради и училищата на територията на общината;
- Обучение в дух на толерантност и недискриминация в образователните институции на територията на общината;
- Превенция на отпадането от училище и детска градина;
- Ограмотяване на неграмотни и малограмотни;
- Засилване участието на родителите в живота на децата им в образователните институции;
- Механизъм за частично плащане на такси в детската градина.

3.2. Приоритет здравеопазване

Факторът здраве в днешно време се разглежда като измерение на различни аспекти и области на влияние, които далеч надхвърлят чисто физическите. Образованието, работата и жилищните условия са въпроси от фундаментална важност, които определят благосъстоянието и качеството на живот на една група в определена среда и съответно състоянието на здраве на групите и общностите. В този смисъл групите в най-неблагоприятно социално-икономическо положение, които не участват на равно в образованието, трудовата заетост и жилищното настаняване, са склонни да имат лошо здраве.

Здравеопазването на населението на община Струмьяни се осъществява от лични лекари и стоматолози, разкрили лекарски практики в по-големите населени места и от фелдшери в малките населени места.

В община Струмьяни няма наличие на болнично заведение, но общината има дружествен дял от 1% в МБАЛ „Югозападна болница“ ООД – град Сандански. На територията си има три функциониращи здравни служби, които обслужват населението на селата Илинденци, Струмьяни, Драката и Микрево. В селата Игралище, Никудин, Горна Крушица, Цапарево, Гореме, Раздол и Добри Лаки има фелдшери, назначени на граждански договори към община Струмьяни. Същите са в пенсионна възраст. В останалите села няма функциониращи здравни служби или наличие на медицински специалисти, който да обслужват населението им.

Забелязва се тревожна тенденция на намаляване броя на медицинските кадри, което затруднява населението. Жителите на общината са принудени да изминават доста километри, за да получат лекарска помощ. Това рефлектира върху здравния статус на

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

населението и в частност засяга етническите общности, които са предмет на разглеждане. Най-потърпевши от тенденцията са крайно маргинализираните представители на общностите, както и здравно неосигурените. Реално погледнато те имат достъп само до минималния пакет за спешна медицинска помощ. Крайно недостатъчно, с оглед нуждата от перманентни профилактични кампании.

Съгласно българското законодателство всички здравноосигурени лица - български граждани, независимо от своето етническо самоопределяне, пол, възраст, социален статус имат право на медицинска помощ, заплащана от Здравноосигурителната каса.

Сериозен проблем представлява здравната неосигуреност сред ромското население. Поради факта, че част от ромите не са здравноосигурени, те не могат да ползват здравни услуги, рядко прибягват до превантивна медицинска помощ и разчитат най-вече на спешната медицинска помощ. Няма официални данни за брой на неосигурените лица. По неофициални данни от здравните медиатори, работещи на територията на община Струмьяни, техният брой не е голям, както и на незаписалите се при личен лекар.

Пренаселеността в ромските махали води до по-чести епидемии от грип и други респираторни болести, стомашно-чревни заболявания, хепатит и др. Ромите по-често от останалото население страдат от редица социални заболявания, като високо кръвно налягане, диабет, сърдечни болести, артрит, ревматизъм, астма, хроничен бронхит и язва на стомаха. Липсата на средства и условия за лечението им водят до бързо хронифициране на заболяванията, до масова ранна инвалидизация и до преждевременна смъртност. Достъпът до здравни услуги зависи от различни фактори, които оказват кумулативен негативен ефект върху здравето на български граждани от ромски произход. Поради бедността си голяма част от тях не са в състояние да се лекуват.

Също така сериозен проблем са бременните жени от уязвимите групи, които попадат в особено рискова категория. Предвид специфичния начин на живот, те пренебрегват редовното посещение на женски консултации, с което поставят бременността в риск. Същото явление се пренася и върху децата, те не се водят на детски консултации, което компрометира имунизационния им календар и поставя здравето им в риск.

Нивото на здравна култура при ромите е ниско. Голяма част от тях нямат познания за своите права и задължения в областта на здравеопазването, не са наясно с много от аспектите на здравната култура, свързани с ваксинации, инфекциозни болести, детско хранене, идентифициране на проблеми и грижи, свързани със здравето. В тази връзка от огромно значение е помощта на здравните медиатори, действащи на територията на община Струмьяни.

Има назначени двама здравни медиатори, които работят в селата Струмьяни, Илинденци и Микрево. Здравните медиатори преминават през специализирано обучение, провеждано съвместно от Факултета по обществено здраве на Медицински университет-София и Сдружение „Национална мрежа на здравните медиатори“. Успешно завършилите курса и издържали изпита получават сертификат за професионална квалификация „здравен медиатор“.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Здравният медиатор е мост между уязвимите малцинствени общности и здравните и социалните служби. Той се ползва с уважението и доверието и на хората от общността и на институциите и притежава необходимите знания, умения и компетентност, за да върши своята високо отговорна работа.

На територията на общината има две аптеки, които са в селата Струмяни и Микрево. Те обслужват жителите и от близките села, но са недостатъчни, за да обслужат всички населени места, намиращи се на територията на общината. Двете аптеки не работят с Националната здравноосигурителна каса, което съществено затруднява населението на общината, тъй като се налага пътуване до съседни общини за закупуване на лекарства.

3.3. Приоритет заетост

Състоянието на икономиката не дава възможност за трудова заетост в община Струмяни. Най-големият работодател е общината, останалите фирми, функциониращи на територията на общината работят с малък капацитет или са семейни бизнеси. Голяма част от живеещите на територията на общината работят в съседните общини. Ниската степен на образование, липсата на съответна квалификация още повече стеснява кръга от възможности за намиране на постоянна работа за ромите.

Наблюдават се три тенденции сред ромите. Първата тенденция е, че ромското население разчита на временна и случайна работа, както и на заетост в най-нископлатените дейности, осигурявани от държавата като временна мярка за намаляване на безработицата при дългосрочно безработни лица с ниско образование. Втората – една част от ромите емигрират в чужбина за да работят, като основният поток е насочен към страните – Германия, Англия, Гърция и др. Третата тенденция е, че ромите разчитат на помощи, лихвари, принудени са да се препитават от кражби, измами и други правонарушения.

Значителна част от ромските домакинства са жертви на дълбока продължителна бедност. Друга част от домакинствата са застрашени от бедност или периодично влизат и излизат от групата на бедните. Проблем е, че значителна част от работещите роми трябва да бъдат охарактеризирани като работещи бедни.

Профилът на безработицата на територията на общината показва тенденция за постоянна регистрирана безработица на ниско квалифицираните и/или без квалификация жители на общината. По данни на Дирекция „Бюро по труда”- Сандански към 31.12. 2020г., броят регистрирани безработни лица на територията на община Струмяни е 332, от които 177 са от ромски произход. Устройването на работа на лицата, без образование и квалификация, в повечето случаи е възможно само чрез субсидирани работни места. Това са предимно лица от ромски произход. Забелязва се тенденция на увеличаване на времето на престой на безработните на трудовия пазар. Към 31.12.2020г. броят на продължително безработните лица, регистрирани на територията на община Струмяни е 113 от които 87 са от ромски произход. Нивото на образование е фактор при съкращения, по-бързо се освобождават тези с по-ниско ниво на образование.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

Община Струмяни кандидатства по различни програми към Агенция по заетостта, с оглед осигуряване на заетост на населението и повишаване на конкурентоспособността на заетите от Общината, в програмите и проектите процент от назначените лица са и от малцинствени групи.

Във връзка с реализирането на редица програми през последните няколко години, община Струмяни се явява най-големия работодател на своята територия по отношение на ромите.

Програмите по които община Струмяни в момента работят лица, са както следва:

1. По „Регионална програма за заетост” на трудов договор бяха назначени 10 лица като 2 от тях са от ромски произход със срок на заетост 6 месеца.

2. По Социална услуга „Асистентска подкрепа“ на трудов договор бяха назначени 22 лица. Потребители на социалната услуга „Асистентска подкрепа“, съгласно Закона за социалните услуги са следните целеви групи:

- лица в над трудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност;
- деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

3. Община Струмяни предоставя и услугата личен асистент по Механизъм лична помощ. Ползвателите са лица с увреждания с ЕР на ТЕЛК с 90% и над 90% с определена чужда група, както и деца с ЕР на ТЕЛК над 50% с чужда помощ. Към 31.05.2021г. по Механизъм лична помощ са назначени 42 лични асистента на 42 ползватели като от тях като доброволно определили се от ромски произход са 19 ползватели и 19 лични асистенти.

Община Струмяни осигурява равен достъп на всички граждани за участие в програми и обучения и заетост.

3.4. Приоритет жилищни условия

Жилищната политика на община Струмяни се прилага независимо от етническия произход и вероизповедание. Ромите в община Струмяни са в пет населени места – Микрево, Струмяни, Добри Лаки, Никудин и Илинденци. В село Илинденци обитават около 20

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

парцела, от които някои са собствени, в село Струмяни обитават около 10 парцела, от които някои са собствени, в село Никудин обитават 1 парцел, който е тяхна собственост, в село Добри Лаки обитават 2 парцела, които са тяхна собственост, а в село Микрево около 100 парцела, които са общинска собственост и е отстъпено право за строеж на жилищни сгради. В голяма част в парцелите са разположени по две жилищни двуетажни сгради. Често в една къща живеят по няколко семейства, обикновено с повече от по три деца.

Канализационна и водопроводна мрежа е изградена в кв. „Нова маха“ с. Микрево, в ромската махала в село Илинденци и на част от семействата роми в село Струмяни, защото в село Струмяни не живеят в отделна махала.

Жилищните условия се подобряват частично почти всяка година от общината чрез общинския бюджет, участието по проекти и програми и с помощта на хора, назначени по програмата за временна заетост.

В процес на изграждане е Център за обществена подкрепа по проект за трансгранично сътрудничество България – Гърция. За нуждите на същият е закупен микробус за хора с увреждания.

В момента на три улици се полага трайна настилка в квартал „Нова Махала“ - „Екзарх Антим 1“ , „Баба Тонка“ и „Хан Омуртаг“, финансирано със целеви средства за капиталови разходи и собствени приходи. Останалите улици нямат настилка.

Въпреки това дворните места остават неподредени и често хората складират в тях ненужни вещи, отпадъци от строителни дейности и др. Въпреки, че има изградена система за сметопочистване – контейнерите не винаги се използват по предназначение.

Жилищните условия имат жизнена роля в процесите на социално приобщаване или изолация сред групите в най-неблагоприятно положение, тъй като подобаващият дом в една приемаща среда улеснява достъпа до ресурси, услуги и права и отваря възможности. Два фактора имат отношение към ситуацията на ромското малцинство, що се отнася до жилищата:

– Продължаващото съществуване на жилища под средния стандарт. В голяма част от случаите ромските махали са пренаселени и нехигиенични. През годините тяхното състояние допълнително се влоши, което създава условия за по-широкото разпространение на заразни болести и се увеличава риска от епидемии.

– Уязвимостта на ромската общност по отношение на жилищата е свързана с урбанизираното планиране (концентриране на ромското население в определени райони), лошото състояние на къщите и заобикалящата среда и пренаселеността на домовете. За да закупи къща, човек трябва да изпълни редица изисквания (стабилна работа, възможност за спестявания, кредитно класиране за ипотека и др.), които често са над възможностите на ромските семейства.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

3.5. Приоритет върховенство на закона и недискриминация

Законодателството гарантира равните възможности и защита от дискриминация за всички, независимо от тяхната етническа принадлежност, пол, възраст, здравно състояние, вероизповедание, сексуална ориентация и други признаци. Това е залегнало в Конституцията на Република България, в Закона за защита от дискриминация и в редица други закони и подзаконовни нормативни актове. Важен фактор за противодействие на дискриминацията е участието на самите роми при взимане на решения, участието в обществени структури и граждански организации.

На територията на община Струмьяни за гарантиране правата на гражданите, защита на общественя ред, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност и на езика на омразата работят служителите от структурите на МВР. Основна насока при работата им е недопускането на междуличностни конфликти между различните етноси като се съблюдава спазването на общественя ред. Извършва се превантивна дейност срещу разпространението на наркотици в ромските квартали и в кварталите със смесено население. Провеждат се срещи между институциите и беседи в училищата на територията на Община Струмьяни за запознаване със ЗБППМН и НК сред малолетните и непълнолетните.

Изнасяне на беседи по въпросите за агресията сред подрастващите, тютюнопушенето и употребата на алкохол, домашното насилие и общуването в Интернет. С децата с проблемно поведение и техни родители приоритетно работи Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. През изминалата 2020 година има образувани 7 възпитателни дела.

Дейно участие при защита правата на децата и гарантирането на равноправно отношение към всяко едно от тях, независимо от етническата им принадлежност, взима и отдел за Закрила на детето – Струмьяни към ДСП Сандански. С дейността си тя активно подпомага общите усилия на отделни звена, пряко ангажирани с недопускане на прояви на нетолерантност на етническа основа.

На територията на Община Струмьяни съжителстват два основни етноса: българи и роми, които живеят в разбирателство. Не съществува етническо напрежение и между-културно неразбирателство. Непрекъснато се прилагат мерки и се изпълняват дейности за задържане на учениците от ромски произход в училищата, а чрез различни програми и проекти се осигурява работа на трайно безработни роми.

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

3.5. Приоритет култура и меди

Община Струмияни има добри традиции в областта на културата. На територията на община Струмияни, функционират 3 читалища. Тези културни институции съхраняват, развиват, популяризират и осъществяват културната дейност на общината.

Всички читалища на територията на общината осигуряват равен достъп за участие на жителите на общината в културния живот и реализират своите просветни и културни дейности с участието на представители на всички етноси на база на равнопоставеност.

В община Струмияни има много талантиливи и будни деца от ромски произход, които участват в различни културни мероприятия. Ромите наравно с всички останали ученици взимат участие в подготовката и провеждането на бележити дати и годишнини в провеждането на дейности, организирани от читалищата.

Община Струмияни осъществява дейностите в сферата на културата на основата на европейските принципи за гарантиране на равни възможности за всички граждани и недопускане на дискриминация въз основа на различни признаци, включително етнически произход. Със своите политики на толерантност и отвореност община Струмияни има готовност да продължи своята активна дейност за защита правата на човека, неговото материално и нематериално културно наследство, без да се засягат националните ценности, бит и традиции в името на цялостното духовно обогатяване. Културната интеграция означава разширяване и задълбочаване на културните връзки между хората, независимо от тяхната етническа принадлежност и културни различия. За да се съхрани и развие културата на малцинствата, е необходимо да се реализира модела на културния плурализъм. Със специализираното и общо законодателство, свързано с културната политика и равнопоставеността на културите на малцинствата, държавата гарантира културния диалог и създава условия за изява на културно многообразие. В любителските художествени колективи на читалищата в общината са включени талантиливи представители на малцинствените общности. Активно се работи за откриване на млади таланти и включването им в различни формации и културни инициативи. Основните и приоритетни задачи в читалищната дейност са регламентирани и произтичат от Закона за народните читалища. Те са ориентирани към развитието и обогатяването на културния живот в общината и задоволяването на потребностите на всички граждани чрез: съхранение, укрепване и развитие на традициите на българския народ; възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание и на културната идентичност; обмен между културите на различните етноси; разширяване на знанията на гражданите; осигуряване на достъп до информация и комуникация. Поради създалата се ситуация и с цел превенция от заразяване с COVID-19, голяма част от планираните в културния календар събития за 2020г. бяха отменени. През 2021 г. отново са заложени традиционните събори и МФФ „Малешев пее и танцува“.

С помощта на инициативата Wifi4EU е осигурен ширококолов свободен интернет достъп на важни обществени места за голяма част от жителите и гостите на община Струмияни. В селата Струмияни, Илинденци и Микрево, където е съсредоточено 75% от

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

населението на община Струмьяни, са обхванати - централните площи, читалищата в Микрево и Струмьяни, сградата на кметство Илинденци, Общинска администрация Струмьяни, Посетителски център – Струмьяни и Център за социална рехабилитация и интеграция Струмьяни.

III. Механизъм за управление

Политиките за приобщаване на ромите представляват неразделна част от общонационалните политики за повишаване на качеството на живот на българския народ. За постигането му ще допринесат взаимно подсилващи се цели – равенство, приобщаване и участие, които изискват повишено използване и по-добро ресурсно насочване, както и на взаимното участие на институциите, партньорството с ромските общности и всички заинтересовани страни.

Интеграцията на ромите е активен двустранен процес на социално включване. Изграждането на ефективност сътрудничество и партньорство между местните институции и малцинствената общност са гаранция за решаването на конкретни проблеми на населението и предприемане на конкретни действия за реализиране на съвместни програми допринасящи за процеса на интеграция на малцинствата.

IV. Механизъм за мониторинг и оценка

Оценката на изпълнението на Плана за действие се осъществява от Общински съвет за сътрудничество по етническите и интеграционните въпроси (ОССЕИВ) чрез мониторинг и прилагане на различни форми за наблюдение и оценка.

Мониторинга се осъществява, чрез систематично събиране и анализиране на информация, както и съгласуване на мерките по плановия документ. Мониторинга изгражда капацитет за създаване, реализиране и изпълнение на качествени политики при оптимално съчетание на резултатите с резултати с ресурси.

Целта на мониторинга е чрез систематично събиране и анализиране на информация, да следи за постигането на измерими резултати от дейностите по изпълнението на мерките по плановия документ, както и активно да включи заинтересованите страни за осъществяването на оценката и наблюдението.

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

Кметът на общината със заповед ще определи Звено за мониторинг и оценка като относително самостоятелна структура, също ще определи отговорно лице, което да координира изпълнението и отчитането на Плана за действие за изминалата година пред общинския съвет, в срок до 1 февруари на настоящата година.

Звеното за мониторинг и оценка изготвя до 1 февруари мониторингов доклад за изпълнението на Плана за действие за предходната година, която се изпраща до Областния управител.

V. Таблица на плана за действие

1. ПРИОРИТЕТ „ОБРАЗОВАНИЕ“

Цел: Осигуряване на качествено и приобщаващо образование за уязвими групи в образователните институции								
	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Гарантиране на право на равен достъп до качествено образование, включително чрез интеграция на български граждани от ромски произход в образователните институции	текущ	2021-2023 г.	Детска градина, Училище, Община		Деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

2.	Повишаване качеството на образованието в детските градини и училищата на територията на общината	текущ	2021-2023 г.	Детска градина, Училище, Община		Деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст		
3.	Обучение в дух на толерантност и недискриминация в образователните институции на територията на общината	текущ	2021-2023 г.	Детска градина, Училище, Община		Деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст		
4.	Превенция на отпадането от училище и детска градина	текущ	2021-2023 г.	Детска градина, Училище, Община		Деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст		
5.	Ограмотяване на неграмотни и малограмотни	Предсто ящо	2021-2023 г.	Училище и община	Средства по оперативни програми	Ограмотяване на лица напуснали преждевременно образователната институция		
6.	Засилване участието на родителите в живота на децата им в образователните институции	Текущ	2021-2023 г.	Детска градина, Училище,	Средства в рамките на бюджета на училище и детска градина	Организиране на игри с участието на родителите		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

7.	Методика за осигуряване подпомагането на заплащането на такси, дължими от родителите за дейности по храненето на деца от предучилищна възраст.	Текущ	2021-2023 г.	Детска градина и община		Брой родители с ниски доходи		
8.	Повишаване на обхвата на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст по механизма за обхват.	Текущ	2021-2023 г.	РУО Училище Детска градина Община Д"СП"- Сандански РУ-Сандански		Брой деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, обхванати трайно в образователната система		50 деца и ученици
9	Осигуряване на приобщаваща среда за деца, които не владеят добре български език, в предучилищна възраст чрез осъществяването на допълнителни модули по български език	Текущ	2021 – 2023 г.	Училище, Детска градина	Средства по ОП; Средства по национални програми;	Брой деца от уязвими групи, които не владеят добре български език, включени в модули за допълнително обучение		400 деца и ученици

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

10.	Обучение и назначаване на образователни медиатори за осъществяване на допълнителна работа за деца и ученици от уязвими групи, включително роми;		2021-2023 г.	МОН Училище	Финансиране със средства от държавния бюджет; Средства от бюджета на МОН; Средства от ОП НОИР	Брой обучени образователни медиатори		1 обучен образователен медиатор
11	Преодоляване на дискриминационните нагласи чрез провеждане на различни инициативи - екскурзии, отбелязване на дати от празничния календар, информационни кампании и други дейности;	Текущ	2021-2023 г.	Училище и детска градина	Училище, детска градина, община			
12.	Осъществяване на дейности за повишаване на осведомеността на родителите от уязвими групи относно ползите от	Текущ	2021-2023	МОН РУО Училище Детска градина	Средства от държавния бюджет; От бюджета на образователните институции	Брой информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред		20 информационни кампании

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	образованието.					родителите и общността		
13.	Осъществяване на дейности за приобщаване на родители от уязвими групи към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца.	Текущ	2021-2023	МОН РУО Училище Детска градина	Средства от държавния бюджет	Брой дейности за приобщаване на родители към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца		15 дейности за приобщаване на родители към училищния живот
14.	Обучение на ученици, вкл. от уязвими групи, за придобиване на умения за обучение от разстояние в електронна среда.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой ученици, които изпитват затруднения при преминаване към обучение от разстояние в електронна среда, в това число на учениците от първи клас, които трябва да осъществят прехода от предучилищно към училищно образование в електронна среда.		400 ученици

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

15.	Обучение на педагогически специалисти за усъвършенстване на уменията им за преподаване/превеждане на занимания от разстояние в електронна среда.	Текущ	2021-2023	МОН	ОП НОИР	Брой педагогически специалисти, които ще участват в обучения за подобряване на уменията им за работа с електронни образователни платформи и усъвършенстване на уменията им за преподаване от разстояние в електронна среда.	100 педагогически специалисти
-----	--	-------	-----------	-----	---------	---	-------------------------------

ПРИОРИТЕТ „ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ“

Цел: Повишаване на здравната култура на ромите.								
Мерки	Статус на мярката	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.	

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

1.	Повишаване на здравната култура сред малцинската посредством организирани тематични беседи и лекции	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Лични лекари; Училище;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи и лекции		
2.	Реализиране на превантивна програма „Детско здраве“, чрез беседи	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Лични лекари; Училище;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи		
3.	Реализиране на превантивна програма „Насилие в домашна среда“	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи		
4.	Реализиране на превантивна програма „Ранна бременност“	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище; РЗИ;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи		
5.	Реализиране на превантивна програма „Семейно планиране“	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище; РЗИ; Лични лекари;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи		

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

6.	Издаване на брошури и листовки от здравните организации и разпространяването им чрез младежите от малцинствата	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище;	Средства от бюджета на общината;	Брой изготвени брошури и листовки		
7.	Включване на здравните медиатори между общността и здравните работници	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори;	Средства не са необходими;	Брой осъществени срещи		
8.	Разработване на програми за превенция на социално значимите заболявания	В процес на изпълнение	2021-2023г.	РЗИ; Община; Здравни медиатори; Лични лекари;	Средства не са необходими;			
9	Осигуряване на качествени социални услуги за хората с увреждания		2021-2023г.	Община;	Средства от ОП			
10	Разработване и прилагане на програми за превенция на наркотиците	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище; РЗИ; Лични лекари;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

11.	Здравно образование на майките за правилно отглеждане на децата си	В процес на изпълнение	2021-2023г.	Община; Здравни медиатори; Училище; РЗИ; Лични лекари;	Средства не са необходими;	Брой осъществени беседи и консултирани лица		
12.	Поощряване дейностите на центровете на общността, организирани от местни НПО	Предстоящо	2022-2023г.					
13.	Осъществяване на акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.	Предстоящо	2022-2023г.	МЗ, РЗИ, здравни медиатори, общини		Брой осъществени акушеро-гинекологични прегледи с мобилни кабинети в населени места с компактно ромско население.		
14.	Повишаване на обхвата на деца без лични лекари открити от здравните медиатори.	В процес на изпълнение	2021-2023 г.	Общини, Здравни медиатори	Средства не са необходими;	Брой регистрирани деца, без лични лекари		
15.	Провеждане на разяснителни кампании за	В процес на изпълнение	2021-2023 г.	РЗИ; Здравни медиатори;	Средства не са необходими;	Брой проведени кампании за разясняване на		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.			Общини; Лични лекари;		необходимостта от ваксиниране на населението със задължителните имунизации по Националния имунизационен календар и за ползите от препоръчителните имунизации.		
16.	Анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки	В процес на изпълнение	2021-2023 г.	Здравни медиатори; Общини; Лични лекари;	Средства не са необходими;	Изготвен анализ на дейностите за здравно неосигурени бременни и родилки		
17.	Дейности по превенция и контрол на ХИВ чрез услуги по анонимно и ^б и ^б безплатно консултиране и изследване за ХИВ и сексуално предавани инфекции в КАБКИС и мобилни медицински кабинети.	В процес на изпълнение	2021-2023 г.	Здравни медиатори; Общини; Лични лекари;		Брой лица достигнати с услуги за превенция на ХИВ		
18.	Дейности по подобряване контрола на туберкулозата сред ромска общност чрез	В процес на изпълнение	2021-2023 г.		Средства не са необходими;	Брой лица обхванати със скрининг за риска от туберкулоза		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	провеждане на скрининг за риска, придружаване и изследване за туберкулоза; подкрепа в процеса на лечение на болните от туберкулоза.							
3.1	Осъществяване на информационни кампании и кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.	В процес на изпълнение	2021-2023 г.	МЗ, РЗИ		Брой проведени кампании за предоставяне на нископрагови и мобилни услуги за превенция за ХИВ/СПИН, СПИ, вирусни хепатити и туберкулоза.		
3.1	Обучение на здравни медиатори за придобиване на необходимите знания и умения	Предстоящо	2022-2023 г.	МЗ, РЗИ Общини	МЗ община	Брой обучени здравни медиатори		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

ПРИОРИТЕТ „ЗАЕТОСТ“

Цел: Подобряване на достъпа на ромите до пазара на труда, повишаване на дела на заетите сред тях и насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г. ¹
1.	Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи		
2.	Насърчаване на работодатели да създават работни места за групи в неравностойно положение на пазара на труда	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи		
3.	Организиране на обучителни курсове за безработни лица	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени курсове		3 курса

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

4.	Насърчаване на заетост чрез програми и мерки по реда на ЗНЗ	Предстоящо	2022-2023 г.	Община	Средства в рамките на общинския бюджет; Средства от оперативни програми;			
5.	Насърчаване на социалния и гражданския диалог в подкрепа на трудовата реализация на ромите	Предстоящо	2022-2023 г.			Брой проведени срещи		
6.	Активирани лица от дейността на трудовите посредници - ромски медиатори	Предстоящо	2023	АЗ	ДБ	Брой активирани лица, регистрирани в бюрата по труда, вкл. от ромски произход в резултат от работата на трудовите посредници от ромски произход		
7.	Провеждане на кампании с ромски организации с цел запознаване с проектите и програмите на Агенцията за хора с увреждания, вкл. Самостоятелна	Предстоящо	2023	АХУ	ДБ	Брой проведени кампании с ромски организации от АХУ		

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

стопанска дейност, Рехабилитация и интеграция и Национална програма за заетост на хората с увреждания по чл. 44, ал. 1 от ЗХУ (НПЗХУ)								
---	--	--	--	--	--	--	--	--

ПРИОРИТЕТ „ЖИЛИШНИ УСЛОВИЯ“

Цел: Подобряване на жилищните условия

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Работа на здравните медиатори сред ромското население за насърчаване при поддържане на жилищната среда;	Текущо	2021-2023 г.	Община	Средства не са необходими;	Брой проведени срещи		80 срещи
2.	Изграждане на благоприятна инфраструктура в ромските квартали;	Предсто ящо	2022-2023 г.	Община	Средства в рамките на общинския бюджет; Средства от Оперативни програми;			
3.	Изграждане на детски площадки и спортни	Предсто ящо	2022-2023 г.	Община	Средства в рамките на			

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

зали на открито в квартали с преобладаващо ромско население;				общинския бюджет; Средства от Оперативни програми;			
--	--	--	--	---	--	--	--

ПРИОРИТЕТ „ВЪРХОВЕНСТВО НА ЗАКОНА И НЕДИСКРИМИНАЦИЯ“

Цел: Гарантиране правата на гражданите, с акцент върху жените и децата, недопускане и противодействие на проявите на нетолерантност.

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Насърчаване на равнопоставеност между жените и мъжете и осигуряване на предпоставки за успешна реализация, чрез срещи и беседи;	Предстоящо	2022-2023 г.	Здравни медиатори към общината	Средства не са необходими;	Брой проведени срещи и беседи с лица		20 срещи и беседи
2.	Повишаване на мерките за закрила на деца и работа със семействата за създаване на родителски задължения за разбиране и спазване	Текущо	2021-2023 г.	Социални работници към Дирекция „Социално подпомагане, ЦСРИ, Община	Средства не са необходими;	Брой проведени срещи и беседи с лица		30 срещи и беседи

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	на правата на децата, чрез срещи и беседи;							
3.	Подобряване на мерките за закрила на малолетни и непълнолетни лица, принадлежащи към етнически малцинства;	Текущо	2021-2023 г.	Община, ЦСРИ, МКБШМН към община	Средства не са необходими;	Брой проведени срещи и беседи с лица		15 срещи и беседи
4.	Повишаване на правната култура на ромите във връзка с придобиването, ползването и съхраняването на български лични документи;	Текущо	2021-2023 г.	Община	Средства не са необходими;	Брой проведени срещи и беседи с лица		15 срещи и беседи
5.	Информационна кампания сред ромите във връзка с правата и задълженията им по отношение на образованието, здравеопазването,	Текущо	2021-2023 г.	Община, Лични лекари, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи и беседи с лица		30 срещи и беседи

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

	жилищните условия и заетостта;							
7.	Превенция за защита на жертвите на трафик на хора, принадлежащи към етнически малцинства, с цел понижаване на броя на случаите на трафик на хора;	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Лични лекари, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи и беседи с лица		10 срещи и беседи
8.	Превенция за сключване на бракове с чужденец;	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи и беседи с лица		10 срещи и беседи
9.	Проведени кампании за повишаване на осведомеността относно домашното насилие и насилието, основано на полов признак	Предстоящо	2022-2023 г.	Община, Външни лектори	Средства в рамките на общинския бюджет;	Брой проведени срещи и беседи с лица		10 срещи и беседи
10.	Дейности по предотвратяването и противодействието на противообществените			МКБППМН	Средства в рамките на бюджета на МКБППМН	Брой работни срещи, събития за предотвратяване и		15 срещи

ОБЩИНА СТРУМИНИ

прояви на малолетните и непълнолетните					противодействие на противообществените прояви		
--	--	--	--	--	---	--	--

ПРИОРИТЕТ „КУЛТУРА“

Цел: Включване на ромите по активно в културния живот на общината

	Мерки	Статус	Срок	Отговорна институция	Източник на финансиране (преки бюджетни разходи, друго – млн. евро)	Индикатори	Текуща стойност	Целева стойност с натрупване 2021-2023 г.
1.	Инициране на действия за привличане на млади хора от ромски произход в читалищата;	Предстоящо	2022-2023г.	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН	Брой млади хора привлечени в читалищата		100 младежа
2.	Стимулиране младежите роми за активно участие за обществено културния живот на общината;	Предстоящо	2022-2023г.	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН	Брой стимулирани младежи роми за активно участие в обществено културния живот на общината		70 младежа

ОБЩИНА СТРУМЯНИ

3.	Интеркултурно образование на ромската култура и българските традиции и обичаи от децата към читалищата;	Предстоящо	2022-2023г	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН	Брой деца получили интерактивно образование на ромската култура и българските традиции и обичаи		50 деца
4.	Сформиране на театрални трупни към читалищата;	Предстоящо	2022-2023г	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН	Брой сформирани театрални групи		3 групи
5.	Представяне на представления, прожекции и др.;	Предстоящо	2022-2023г	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН	Брой представени представления, прожекции и др.		30 броя представени представления, прожекции и др.
6.	Насърчаване на междукултурния диалог.	Текущо	2021-2023г	Читалища, МКБППМН, училище	В рамките на бюджета на МКБППМН			

О Б Щ И Н А С Т Р У М Я Н И

VI. Заключение

Проблемите в национален мащаб, които характеризират малцинствата и в най-голяма степен ромското население, важат в пълна сила и за община Струмьяни. От регистриралите се безработни в бюро по труда е голям броят на лицата от ромски произход. По данни на Отдела „Социално подпомагане” с месечни помощи по чл.9 от Правилника за прилагане на Закона за социалното подпомагане се ползват лица от ромската общност.

Всичко това поражда необходимост от дългосрочно планиране действията на местната власт, която да съчетава държавната политика, международни национални програми, ресурсите на Общината и ангажирането на гражданското общество за интегриране на ромите в нашата община.

За изпълнението на „Плана за действие на община Струмьяни за подкрепа на интеграционните политики” от съществено значение е сътрудничеството на всички пряко ангажирани институции на местно ниво с представители на неправителствени организации и на ромската общност.

Последното е съществено за гарантиране на диалог на активното включване на всички лица от ромски произход в обществения живот, общинските и европейски програми с общата цел да се създаде обединяване усилията на всички етноси на територията на Община Струмьяни за увеличаване на просперитета и икономическото благоденствие на хората от общината.

Дияна Гегова

/Председател на ОбС/